

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "S" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Stereotyper og fordomme om hinduisme

Intellektuelt Output 2, Unit III

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
2	Giovanni Bulia (Ca' Foscari University of Venice)	31/05/2018

Introduktion

På trods af at hinduismen er en fundamental del af Indiens kulturhistorie, er opfattelsen af denne religiøse tradition ofte gennemsyret af talrige stereotyper, der stammer fra en klassisk orientalistisk opfattelse af Indien. Dette har påvirket og påvirker stadig den måde, hvorpå folk fra vesten fortsætter med at se ikke-vestlige samfund. Mange stereotyper om orienten har beskrevet hinduisme som en kilde til seksuel depravation og social uretfærdighed: Hinduistiske guder er generelt forestillet som blodtørstige og liderlige. Tilbedelsen af gudinden Kālī er for eksempel blevet set som en gådefuld og eksotisk kult. I andre tilfælde har hellige hinduiske personer såsom guruerne forladt sig i seksuelle orgier eller har angrebet muslimer. En af de mest almindelige stereotyper om hinduisme forbliver under alle omstændigheder den 'hinduistiske mystik', der også stimuleres af moderne former for neo-hinduisme, der ofte har drevet en kollektiv vestlig fantasi og også blevet en religiøs inspiration for nye former for åndelighed. Der er også andre misforståelser vedrørende den hinduistiske traditions kulturarv, der vedrører religiøse litteratur (for eksempel er Bhagavadgītaen betragtet som en slags 'indisk bibel'), vegetarisk kost, kastesystemet eller den daglige religiøse praksis (f.eks. tilbedelsen af køer eller bindi-symbolet, der hovedsagelig anvendes af hinduistiske kvinder). Konsekvensen er, at hinduismen på den ene side ses som en mystisk og polyteistisk religion knyttet til eksotiske kulturer, og på den anden side som en afspejling af et fattigt, tilbagestående asiatisk samfund, der er underlagt en passiv accept af social uretfærdighed, fattigdom og kastesystemet. Nedenfor vil nogle af de mest almindelige stereotyper vedrørende den hinduiske religion kort blive beskrevet og rekonstrueret.

Mere information kan findes på:

- [Hvad.betyder hinduisme?](#)
(Specielt "Primære doktriner: Et overblik" og kilde 1)
- [Gurufiguren](#)
(Specielt "Primære ændringer I XX c.: Gurufiguren som et symbol på Indisk spiritualitet" og kilde 2)
- [Hinduismens syn på samfundet](#)
(Specielt: "Primære doktriner: Varna-divisionen i samfundet og det indiske kastesystem"; Skabelsesmyter: Ofringen af Purusha" og kilde 1 og 2.
- [Moderne og nutidig Hinduisme](#)
(Specielt "Neohinduisme: Modernitet og inklusivisme" og analysen af kilde 1.

Venstre: En statue, der repræsenterer gudinden Kali, Kolkata. Højre: Soham Swami, en kendt Bengali guru og hinduistisk religiøs figure fra Inden. ([Kilde](#))

Hinduistisk vegetarisme

På samme måde som buddhisme og jainisme anses hinduismen ofte for at være en slags vegetarisk religion. Men selv om hinduismen hævder, at hvert dyr er et sansende væsen, og at hinduister derfor ikke bør spise kød, er der faktisk ikke nogen særlige fødevarerbegrænsninger i den hinduiske kost. Det er kun en lille procentdel af hinduisterne (30-35%), der følger en vegetarisk kost efter princippet om *avihimsā* ('ikke at skade', 'medfølelse'), som siger at alle levende væsener har gnist fra den guddommelige åndelige energi. Det er også vigtigt at overveje, at de primært er de åndelige ledere – som *swamier*, *sadhus* og *gurer* – der strengt følger en vegetarisk kost, mens de læg-hinduisterne er mere tilbøjelige til at inkludere kød i deres kost.

Mere information kan findes på:

- [Gurufiguren](#)
(Specielt: "Anderkendelsen af guruens autoritet" og analysen af kilde 1)

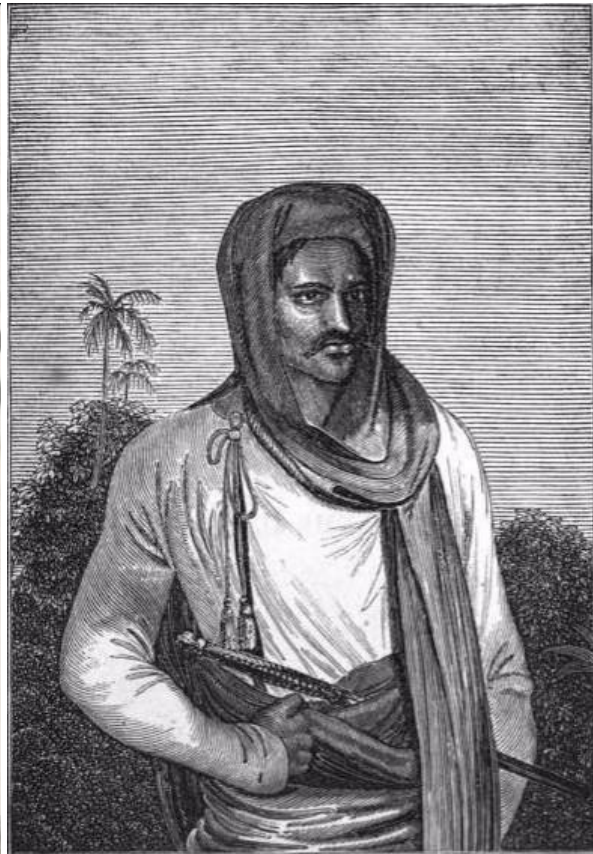
Vegetarisk restaurant, Bangalore, Karnataka, Indien ([kilde](#))

Hinduisme og kastesystemet

En af de vigtigste stereotyper om hinduisme er ideen om, at hinduismen er med til at legitimere det diskriminerende, indiske kastesystem. Det indiske samfund er stærkt hierarkisk, og kastesystemet kaldet Varna ("farve") er associeret med hinduisme, hvor en hierarkisk orden er til stede i varierende grad i alle samfund og påvirker alle individers sociale adfærd, selv inden for familier, herunder også de ikke-hinduistiske samfund. Den indiske sociale struktur er et lagdelt hierarki af kaster (Brahmins, præster og lærere, Kshatriyas, krigere og herskerne, Vaishyas, landmænd og købmænd og Shudras, tjenere), hvor alle hinduister tilhører en bestemt kaste og styres af foreskrevne normer og sociale sanktioner, der dermed skaber specifikke adfærdsmønstre. Det betyder også, at alle hinduister, der er født i en bestemt Varna, ubetinget skal påtage sig denne uforanderlige sociale status. Af denne grund skal Varna-systemet betragtes som en lukket social gruppe.

At bekræfte, at hinduismen retfærdiggør ulighed og social udstødelse, er imidlertid vildledende: den hierarkiske orden og kastesystemet er religiøst forbundet med princippet om rituel renhed, der varierer afhængigt af kaste. Med andre ord forestiller kastesystemet sig et samfund, hvor hver person for at bevare universets orden - et helligt og stærkt religiøst konnoteret ordningskoncept - har sine egne veldefinerede pligter og rettigheder. Det må imidlertid bemærkes, at dette er en traditionel opfattelse, der stammer fra officielle gamle tekster. Virkeligheden i Indien i dag er meget mere kompliceret og anderledes.

Det egentlige system forhindrer ikke social mobilitet. Det skal bemærkes, at hver varna er opdelt i flere jati (lit. fødsel), som er et udtryk, der bruges til at betegne tusindvis af lokale lukkede sociale grupper. En jati kan bevæge sig i samfundets hierarkiske system, og en person kan flytte til en anden jati gennem interjati-ægteskab. Desuden er diskrimination baseret på kaste forbudt ifølge artikel 15 i den indiske forfatning fra 1950; Det er dog stadig en almindelig tradition, specielt i forbindelse med ægteskabet. Faktisk er ideen om lighed mellem mennesker – typisk for Oplysningen – ret antitetisk i forhold til den traditionelle tanke om Indien.

Venstre: En Dalit eller 'urørlig' kvinde fra Bombay (Mumbai), 1942 ([Kilde](#)). Højre: Portræt af en Kshatriya fra *The Hindoos*, 1835.

Mere information kan findes på:

- [Hinduismens syn på samfundet](#)
(Specielt "primære doktrinære grundprincipper: Varna-opdelingen af samfundet og det indiske kastesystem"; "Skabelsesmyter: ofringen af Purusha" og kilde 1 og 2)

Hinduistisk afgudsdyrkelse og polyteisme

Hinduisme beskrives ofte som en polyteistisk religion baseret på afgudsdyrkelse. Det er rigtigt, at hinduismen almindeligvis anses for at være en polyteistisk religion, da hinduer tilbeder tusindvis af guder og gudinder. Hinduister betragter dog tilbedelse af mange guder og gudinder som værende i overensstemmelse med princippet om »det guddommelige i alt«: der findes forskellige

repræsentationer af guddommelige væsener i henhold til religiøse ritualer og de forskellige tilbedere. Hver repræsentation (deva) er i sig selv en guddommelig manifestation. Kort sagt mener hinduisterne, at det ene øverste guddommelige væsen (Ishvara) aldrig vil kunne blive forstået fuldt ud, og at det derfor er nødvendigt at dyrke forskellige jordiske repræsentationer, som blot er symboler for et højere guddommeligt væsen. Et af kernebegreberne i hinduismen er *murthi puja* (billedyrkelse), der henviser til troen på, at alt i verden er et udtryk for det øverste guddommelige væsen. Hinduisterne ser ikke ideen om et højeste guddommeligt væsen som afgudsdyrkelse, men som en direkte tilbedelse af et øverste guddommeligt væsen, der manifesterer sig i alt.

Mere information kan findes på:

- [Vishnu, "Bhakti"-dyrkelse og begrebet avatara](#)
(Specielt: "Primære doktrinære grundprincipper: Konceptet om den suveræne Gud, Ishvara")
- [Shiva, yogaens guddom](#)
(Specielt analysen af kilde 3)
- [Gudinden og Tantrisme](#)
(Specielt "Guddomme, hellige væsner: Gudinden" og analysen af kilde 1)
- [Det hinduistiske liv: de fire livsstadier, overgangsritualer og hverdagskult](#)
(Specielt "Primære ritualer: Puja" og analysen af kilde 3)

Tilbedelse af køer

En anden stereotyp vedrørende hinduisme er, at 'alle indianere tilbeder køer'. Denne almindelige misforståelse skyldes den måde, hvorpå hinduerne behandler og opfatter køer (som symbolske repræsenterer af livets opretholdelse). Ifølge hinduismen er hædringen af køer en inspiration for mennesker til at dyrke dyder som blidhed. Køer bliver hædret, bekranset og givet speciel fodring på festivaler over hele Indien. Årsagerne til, at koen betragtes som hellig i hinduismen, er både religiøs og økonomisk. Fra et økonomisk synspunkt producerer køer mælk, fløde, yoghurt, ost, smør og gødning til brug i landbruget. For sin fredelige natur tilbedes koen som et symbol på *avihimsā* (ikke-vold), og det ses som en moderlig omsorgsfigur. Fra et religiøst synspunkt er koen en jordisk inkarnation af gudinden *Kamadhenu*, hvis højagtelse er direkte forbundet med koen, der symbolsk repræsenterer hendes 'levende tempel'.

Krishnastatue (en manifestation af Vishnu) ved Sri Mariamman-templet (Singapore). ([Kilde](#)).

Kamadheni, den ønskeopfyldende ko, Rajasthan, India, Rajasthan, Jodhpur eller Nathadwa. Ca. 1825-1855. ([Kilde](#)).

”Den røde prik betyder, at en kvinde er gift”

Et af de vigtigste symboler, der karakteriserer men også stereotypiserer den hinduistiske kultur, er *bindien*, den røde prik på panden der bæres af hinduistiske kvinder og unge piger. Sådanne symboler har en spirituel rolle, selvom deres symbolske magt er aftagende i moderne tider. Ifølge hinduismen vil en kvinde bære en rød bindi lavet med vermilionpulver over og mellem øjnene for at tilkendegive ægteskab og velstand. Bindi-positionen symboliserer det tredje øje, hvorigennem man mister sit ahamkara ("ego"). Denne praksis har imidlertid i dag mistet sin religiøse betydning, og hinduistiske

kvinder kan bære hvad farve bindi, de vælger. Bindi-praksissen er ikke begrænset til hinduistiske kvinder; også mænd kan bære en type bindi kaldet tilak, som er en serie af linjer på panden. Desuden indikerer forskellige farver af bindi forskellige kaster, men det er for det meste en kulturel praksis, som kun en lille gruppe hinduer stadig følger i dag.